

Abonamentul:

Pentru monarhie:
Pe an 12 cor., $\frac{1}{2}$ an
6 cor., $\frac{1}{4}$ an 3 cor.

Pentru străinătate:
Pe 1 an 18 frc., $\frac{1}{2}$
an 9 frc., $\frac{1}{4}$ an
4 frc. 50 cm.

Foaie apare în fiecare
Sămbătă.

Unirea

Inserțiuni:

Un șir garmond:
odată 14 fl., a doua
oară 12 fl., a treia
oară 10 fl.

Tot ce privește foaia,
să se adreseze la: Re-
dacțiunea și admini-
strațiunea „Unirea”
în
Blaj.

Foaie bisericească-politică.

Anul XV.

Blaj 13 Ianuarie 1905.

Numărul 2.

Invitare de abonament.

Rogăm pe On. abonenti, cari sunt încă în restanță cu abonamentele de pe anii trecuți, să binevoiască a le trimite fără amânare, pentru ca foaia să-și poată plăti datoriile sale.

Tot odată îi rugăm pe toți se binevoiască a-și renoua abonamentele pe anul 1905 cu prețurile de

12 Cor. pe anul întreg

6 „ pe o jumătate de an

3 „ pe un pătrar de an.

Administrațiunea.

Conferența electorală a alegătorilor români.

Marti di m. s'a ținut la Sibiu conferența electorală a alegătorilor români din Transilvania și Ungaria.

Complicarea situații politice din patrie, disolvarea parlamentului, noile alegeri, curentul activist devenit tot mai pronunțat și multe alte motive, reclamau de urgență o adunare a inteligenții române spre a se consfătuși și pronunța asupra situațiunii. Durere însă, că nefericitele ordinațiuni ale lui Hieronymi, prin cari a fost desființat partidul național român ca atare și oprită ori-ce manifestație și lucrare în numele acestui partid, au împiedecat pe membrii comitetului, să convoace conferința aceasta a alegătorilor români sub declarata firmă a partidului, dând anză la câțiva membrii să se țină în rezervă față de această conferință, și în ultra zelul lor să-i conteste dreptul a să pronunța în numele poporului român aderent a programului național din 1881 și mai mult încă, să arunce în public cuvântul de tradare națională, săvârșită de unii dintre cei mai venerabili membrii ai acestui partid. cari au încărunțit în luptele pentru drepturile poporului român. Avem însă convicția sinceră, că acești domni, văzând că în conferența aceasta nici nu s'a încercat, nici nu s'a făcut nimic ce ar fi în contradicere cu hotărârile conferențelor anterioare, ci din

contră s'a accentuat deplina solidaritate și aderență la programul dela 1881. — vor primi și de a le lor lucrările săvârșite în aceea și vor aproba întru toate demnele enunțiațiuni emise din numita conferență. Și dacă s'a adus pe tapet și chestia revizuirii programului dela 1881 aceea nu s'a adus cu tendința de a însămnă o concesiune, o retragere sau o abandonare a idealurilor urmărite prin acel program, ci din potrivă, spre a marca un pas înainte pe terenul național, o lărgire a postulatelor, pe cari poporul român le pretinde în puterea situații sale numerice, dreptului său și dorului sincer și curat spre progres și libertate. N'a fost nimic în această conferință, ce ar aproba și explica ținuta „Gazetei” și „Răvașului”, extrem de îngrijorate amândouă asupra viitorului partidului național român. Un singur lucru s'a făcut, dar nu un lucru ce ar vătămă principiile, pe cari s'a zidit partidul, ci o schimbare de tactică, de care e animată marea parte a inteligenții române din această patrie: s'a hotărât pășirea în lupta activă, intrarea în viața parlamentară; tactică nouă dela care se speră un succes mai desăvârșit, decât cel câștigat acum de 30 ani prin pasivitate, cu atât mai mult, cu cât întru angajarea luptei acesteia a pășit o pleiadă de tineri inteligenți și plini de focul sacru de a jertfi și lupta pentru isbânda cauzei naționale românești. Steagul stă sus și fâlfaie cu demnitate și sub el s'au adunat tot poporul românesc prin reprezentanții săi plini de dorul de muncă.

Încălziți de dorul susținerii solidarității naționale exprimate și cu ocazia ținerii acestei conferențe, suntem siguri, că nu se va găsi un singur aderent a partidului național român și a progresului națiunii române, care să nu considere conferența din Sibiu și hotărârile ei constii, de ale partidului național.

În această convingere aprețind pe deplin însămnătatea zilei de 10 Ian. 1905. avem nădejdea, că dorul curat

de luptă va duce la limanul dorit, deși poate cu sfortări mai mari, ca până acum.

Conferența convocată la Sibiu pe 10 crt. a fost oprită, după cum era și de prevăzut. În urmă prin întervenire directă la min. Tisza a fost conceasă dar numai ca conferență electorală, spre a se consulta asupra poziții ce e de a se lua în fața noilor alegeri.

Conferența s'a ținut în sala cea mare dela „Unicum”, la presidiu era venerabilul *George Pop de Băsești*. Deschizând ședința rostește următorul discurs, subliniat de aplausele celor prezenți:

Onorată conferență electorală! Cu sentimentele de cea mai vie bucurie vă salut, mulțămindu-vă, că la invitarea noastră ați venit din toate părțile țării, să luați parte la această conferență electorală.

O întâmplare tristă, moartea veneratului nostru president Dr. Ioan Rațiu a avut de urmă, ca din încrederea colegilor mei să cadă asupra mea sarcina de a conduce afacerile partidului până la această conferență.

Meritele neperitoare ale regretatului president, stima și recunoștința ce purtam cu toți față de amintirea dânsului, ne impune datorința, să exprimăm eternele noastre regrete, și ridicându-ne cu toți, să venerăm memoria neînfrântului conducătorii zicând:
În veci să fie pomenirea lui.

Onor. conferență! Mare și sfânt este scopul nostru comun, mare și patriotică este lucrarea, ce voim a săvârși în această conferență!

Cu durere privim la anii trecuți, când ni-s'a făcut imposibilă lucrarea pe acest teren constituțional, și cu atât mai mare ne este satisfacțiunea acum, că avem ocaziune a ne consfătuși asupra țintei noastre ulterioare politice din ocaziunea alegerilor parlamentare.

Și nu mă îndoiesc, că toți ca unul pricepem însămnătatea momentului.

De aceea Vă rog. Domnilor, ca lăsând la o parte toate animositățile, uitând toate divergențele, cari ne-au putut separa, cu cea mai scrupuloasă solitudine să ne folosim de momentele acestea, ca să reînchegăm rândurile de luptă pentru drepturile noastre firești și constituționale și cu puteri unite, în frățească bună înțelegere să organizăm o acțiune cât mai intensivă pentru revindicarea drepturilor noastre naționale.

În frământările cari s'au ivit între membrii partidului național, n'au fost divergențe principiale, ci toate au isvorit din focul

sacru al zelului de a servi mai cu succes cauza națională.

Și acum aici suntem în aeropaguli, în forul competent, unde fiește care delegat a-și espune părerile sale, și poate să propună mijloacele, cari i-se par a fi mai acomodate, pentru ajungerea scopului.

Onor. conferență! Dorința comună este, ca din toate discușiunile ce vor urma, să învingă ce va fi mai bun și mai folositoriu.

Acest rezultat apoi va aduce cu sine aceea ce cu toții dorim, și ce va forma cetatea noastră nebiruită: Solidaritatea partidului național.

În convocătorul publicat s'au fixat câteva puncte, iar din raportul comitetului electoral al partidului pe care îl va prezenta secretariul general, vom afla mai detaliate unele puncte, cari apoi împreună cu propunerile, ce se vor prezenta din partea Dvoastră, vor forma obiectele de discușiune, în comisiunea ce Veți binevoi a esmite.

Și acum salutându-vă din nou, și urând lucrare rodnică conferenței electorale, am onoare a declara deschisă conferența, și vă rog să binevoiți a vă constitui alegând pentru conducerea desbaterilor un birou ad hoc.

Vorbirea de deschidere a fost viu aclamată și toți cei de față se ridică spre a exprima regretul pentru moartea meritului president Dr. Ioan Rațiu.

Ședința se suspende și după redeschidere e aclamat ca president *George Pop de Băsești*, vice-presidenti *Teodor Mihali*, și protopopul *Vas. Damian*, notari: *Dr. Victor Onișor* și *Dr. Victor Bontescu*, verificatori ai protocolului: *Dr. Liviu Leményi* și *Dr. Elie Beu*, pentru consemnarea delegaților prezenți: *Dr. L. Borcea*, *A. C. Domșa* și *Dr. A. V. Voevod*. Se constată, că sunt reprezentate cercurile electorale din com. Alba-infer. Arad, Bihor, Bistrița-Năsăud, Brașov, Caraș-Severin, Cluj, Cenad, Făgăraș, Hunedoara, Sătmar, Sălaj, Soinoc-Dobăca, Sibiu, Timiș, Târnava-mică și Turda-Arieș. Preste tot sunt prezenți la începutul conferinței 95 delegați. După ce se compune biroul și se constată că conferența e capabilă a aduce decesiuni, secretarul general al partidului *Dr. Vas. Lucaciu*, cetește raportul asupra activității comitetului național dela ultima conferență. Se înșiră în acest raport una după alta prigonirile puse la cale de guvern contra aderenților și membrilor partidului: procese, întemnițări, detragerea cauciunei și în sfârșit nimicirea „Tribunei”. Pomenește de moartea presidentului, de elementele disidente, de curentul pentru modificarea programului partidului, de alegerea dela Dobra și în fața acestora pune ordinațiunile lui Hieronymi, cari fac imposibilă ori ce întrunire pentru aplanarea chestiunilor dela ordinea zilei.

Referitor la curentul pentru modificarea programului, care e espresia genuină a conștiinței naționale, nu crede că e timpul potrivit pentru ceva modificare, curat l'am primit — spune pâr. Lucaciu, — curat să-l dăm și următorilor nostri. Apelează la conferență, ca să hotărască în chestiunile de supremă importanță, cari is puse la ordinea zilei. Pomenește de declarațiunile conferențelor anterioare, cere avisul în cauza înființării unui ziar al partidului și arată că în fața conceptelor false de egalitate, frățietate și dreptate e imposibil a aștepta ceva

îmbunătățire a situații întocmai și dela legea de naționalitate, care a rămas o literă moartă. Accentulază poliglotismul monarhiei care pretinde să fie respectat, căci altcum e cu neputință o liniștire a spiritelor și mai ales în situația politică actuală, care prin forțarea proiectelor de magiarizare a ajuns în o mare confușiune din care nu va putea iesi decât prin egala îndreptățire. Are convicția că partidul e consciu de vrednicia sa și să simte destul de tare, ca să pașască în luptă, încheie cu exclamarea: trăiască partidul național!

Esposeul pâr. Lucaciu a fost ținut la înălțimea potrivită și mereu întrerupt de aprobările conferenței, iar la sfârșit viu și îndelung aprobat.

La propunerea lui *Dr. Aurel Vlad* se alege o comisie de 40 pentru censurarea raportului. Se aleg în comisie următorii delegați:

M. Veliciu, Dr. Vasilie Lucaciu, Dr. Teodor Mihali, Iuliu Coroian, Dr. Liviu Leményi, Dr. Ioan Șenchea, Dr. Nic. Comșa, Dr. Alesandru Vajda, Dr. Iuliu Maniu, Dr. Stefan C. Pop, Vasilie Damian, Dr. Laurențiu Pop, Dr. Aurel Cosma, Dr. Coriolan Pop, Andreiu Cosma, Ioan Pepa, Aurel C. Domșa, Dr. Nicolae Vecerdea, Dr. Vasilie Fodor, Dr. Gavriil Suci, Dr. Victor Bontescu, Dr. Iustin Pop, Dr. Ioan Suci, Ioan Russu-Sirianu, Dr. Eugen Pătăcean, Dr. George Pop, (Zelău), Dr. Teofil Dragoș, Dr. Victor Onișor, Dr. George Popescu, Dr. Valer Moldovan, Dr. Alexandru Birescu, Aurel Petrovici, I. Boer Lechința, Ciril Deac, Ariton Popa, Dr. Andreiu Pop, Augustin Beleş, Dr. G. Tripon, Dr. Ioan Papp (Brad), Dr. Aurel Vlad, Dr. Iancu Mețianu.

Apoi ședința se suspende, anunțându-se continuarea pe d. a. la 4 când comisia de 40 își va face raportul.

La 2 oare a fost masă comună în sala dela „Unicum”. S'au ridicat și câteva toaste însuflețitoare de dnii George Pop, Dr. V. Lucaciu, Dămian, Dr. Moldovan, Dr. Ștefan Pop ș. a.

Îndată după suspenderea ședinței, comisia trece în sala laterală pentru a începe discuția asupra raportului comitetului central. Se aclamă președinte *Andreiu Cosma*, vicepreș. *Mih. Veliciu*, raportor *Dr. Ioan Suci*. Discuția se învârte asupra raportului prezentat conferinței de comitetul partidului și se constată cu multă bucurie, că toți membrii comisiunii sunt conduși de cel mai viu interes pentru prosperarea partidului și o lucrare armonică a tuturor.

La 5 oare redeschizându-se conferința raportorul Dr. Ioan Suci, după o introducere potrivită prezintă conferinței hotărârile comisiunii față de raportul comitetului. Dăm concluziunile acestea în întregime:

I.

Delegații români ai cercurilor electorale din țările de sub coroana Sfântului Ștefan, adunați în zilele de 10 și 11 Ian. n. 1905 la Sibiu în conferență electorală cu scop de a lua în considerație situațiunea patriei peste tot și a se conșulta și a decide asupra atitudinii alegătorilor români față cu alegerile pentru cea mai aproape dietă din Budapesta, înainte de toate protestează din nou în contra dispozițiilor anticonstituționale și antilibere ale guvernului țării, prin cari dispoziții s'a încercat a despoia pe alegătorii

de naționalitate română dela dreptul lor firesc de a discuta și a aduce decisiuni referitoare la stările obștești din patria lor și declară sollemn, că *poporul român* respinge de la sine presupunerea să-și facă existența sa și activitatea sa politică pendentă dela arbitriul guvernului.

II.

În fața tristei situațiuni a țării, delegații români ai cercurilor electorale din țările de sub Coroana Sfântului Ștefan, întruniți în conferența de azi, află că împrejurările extrem de grave nu permit să ne atingem de programul partidului național român, ci din contra justifică susținerea neatinșă a acestuia în întregitatea sa așa, cum a fost alcătuit în anul 1881 și susținut în anii 1884, 1887, 1900 și 1902, admitând în fața evoluțiunilor naturale politice posibilitatea unei revisiuni în sens de dezvoltare și amplificare cu scopul deplinei asigurări a existenței și libertății noastre naționale.

Fideli programului național, în considerarea exigențelor situațiunei politice actuale, conferența enunță și accentuiază din nou următoarele:

1. Pretindem neclintit recunoașterea poporului român de individualitate politică, alcătuitoare de stat și asigurarea dezvoltării sale etnice și culturale prin instituțiuni de drept public pe lângă susținerea intactă a întregității statului țării coroanei Sf. Ștefan.

Tot odată dorim realizarea acelor și postulate și pentru celelalte popoare, cari toate împreună constituiesc statul ungar.

2. În interesul binepricteput al patriei insistăm pe lângă susținerea neștirbită a unității armatei comune în conducere, administrațiune și în limba de comandă; dar cerem de alta parte respectarea și usul mai intensiv a limbei fie-cărui regiment.

Pretindem scărițarea timpului de serviciu dela 3 la 2 ani, și pretindem curmarea tendințelor de maghiarizare și în armate.

3. Nu numai că pretindem din nou conform programului punerea în deplină vigoare și respectarea legii despre egala îndreptățire a naționalităților, ci pretindem revizuirea și conformarea tuturor acelor legi ulterioare, a căror dispoziție taie în principii acelei legi fundamentale.

În administrațiune, justiție și instrucțiune usul limbei diferitelor popoare din patrie prin lege să fie asigurat în așa chip, ca fie-care popor din patrie să fie administrat, judecat și instruat în limba sa proprie.

Funcționarii publici în fie-care ținut să fie aleși ori numiți dintre fii poporului care îl locuește, iar dacă n'ar sta la dispoziție atari, la tot cazul funcționarii publici să cunoască în graiu și scris limbele acelor popoare, în mijlocul cărora sunt aplicați.

4. Pretindem autonomie deplină pentru toate confesiunile și cerem, ca tuturor confesiunilor în proporțiune cu numărul sufletelor de credincioși din visteria statului să se pună la dispoziție mijloacele materiale cari sunt de lipsă pentru administrarea bisericilor, dotarea preoților și susținerea școlilor confesionale astfel, ca în țara întreagă instrucțiunea elementară să fie absolut gratuită. În deosebi pretindem, ca în școlile elementare (primare) de stat sau comunale, unde majoritatea locuitorilor e ro

mână, limba de propunere să fie fie românească.

Încât pentru școlile confesionale, conferința protestează solemn în contra tendințelor depuse în proiectul de lege al ministrului de culte Berzeviczy.

Pretindem obligativitatea căsătoriei bisericesti și ștergerea legii despre neconfesionalism.

5. Pretindem autonomia deplină a comunelor și a cercurilor administrative (comitate, orașe municipale), cari să fie arondate cu deosebită considerare la limitele de limbă a popoarelor din țară. — pretindem alegerea funcționarilor administrativi prin popor, cu eschiderea dreptului de candidare a superiorităților, și desființarea instituțiilor viriliștilor.

6. Cerem lege electorală pe baza sufragiului universal, arondarea cercurilor cu număr egal al alegătorilor, votare secretă în sediile notariatelor înaintea unor comisii ambulante și reprezentarea minorităților în parlamentul țării.

Pretindem, să se garanteze prin lege dreptul de întruire și asociare fără nici o restricțiune, pretindem libertatea deplină a presii, nelimitată, în afacerile publice.

7. Cerem strafomarea radicală a sistemului de dare, reducerea dării de pământ peste tot, introducerea contribuției progresive, scutirea de contribuție a minimului de existență și desființarea dării de conzum pentru articlii indispensabili de alimentare.

8. Cerem inalienabilitatea și indivisibilitatea minimului de proprietate, desființarea fideicomiselor, inproprietărea în măsură corespunzătoare a agricultorilor prin vinderea în părțile, sub condiții favorabile a moșilor statului.

Pretindem mai departe ca în ținuturi locuite de Români colonizările să se facă numai cu populațiunea română.

Pășunatul în pădurile statului să fie pe lângă o taxă mică dat în arândă direct poporului, iar legea de păduri să fie schimbată mai spre ușorarea poporului.

9. Interesele muncitorilor să fie scutite în mod echitabil în raport cu munca lor, făcându-se imposibilă exploatarea lor din partea întreprinzătorilor. Prin institut de stat să se introducă asigurarea obligatorie a muncitorilor pentru cazuri de boală și bătrânețe, având să contribuie întru acest scop statul, întreprinzătorii, pe cum și toți aceia, cari aplică muncitori.

10. Cerem staticarea higenei publice medic și medicamente gratuite pentru săraci.

Proiectele acestea sunt primite de conferință cu unanimitate și în mijlocul unor îndelungate ovațiuni.

Raportorul trece apoi la partea cea mai importantă relativă la părăsirea pasivității. Proiectul de rezoluțiune a conferinței conține în următoarele:

III.

În cât pentru eluptarea postulatelor depuse în programul național și în conclusele de mai sus poporul român se va folosi de toate mijloacele constituționale cântând a delătura toate pedecile artificiale ce i-se pun în cale.

Îndeosebi asupra chestiunii participării ori neparticipării poporului român din patrie la viața parlamentară, suntem necesitați a

declara, că câtă vreme nu vor fi scoase din vigoare legile electorale actuali, artificial așa întocmite, ca să fie eschise naționalitățile nemagiare dela întruire faptică în conducerea afacerilor țării, poporul român din țările Coroanei Sfântului Ștefan, nedrăptătit prin aceste legi, nici că poate fi represintat în parlamentul țării în chip demn de importanța sa politică. ce o are, ca după număr a 2-a naționalitate din țară. Prin abuzuri oficiale la alegeri, nedreptăți la compunerea listelor electorale, influențări violente și presiuni prin diregătorile administrative, prin plătiri permise chiar și prin lege a votului, prin corupțiuni cu bani, cu beuturi și mâncări, prin amenințări și resbunări contra acelora, cari au curajul de a se opune, se face imposibilă exprimarea adeveratei voințe a alegătorilor și se falsifică opinia publică a cetățenilor. Suntem așadar plini de neîncredere față de parlamentul țării și câtă vreme va dăinui starea actuală a lucrurilor, nici un bine dela acel parlament nu așteptăm și abia credem că vocea deputaților naționali, pe cari am izbuti ai trimite în parlamentul din Budapesta va fi ascultată și va putea să schimbe în spre bine situația politică mașteră, în care se află poporul românesc din patrie.

Cu toate acestea însă în considerare, că concludul conferinței naționale dela Sibiu din 1881, prin care s'a decretat pasivitatea și li-s'a impus conducătorilor politici ai poporului român îndatorarea, să se îngrijască, ca „această rezistență pasivă să devină serioasă și reală“, nu se mai poate esecuta corespunzător, în considerare, că între stările actuali, binecumpunite, esecutarea pasivității reale întimpină greutăți neînvingibile iar a susține și mai departe, că păstrăm pasivitatea, când un număr foarte însemnat al alegătorilor români nu o ar observa, ar trece de sinamăgire deșartă;

luând apoi în considerare, oă demoralizarea moravurilor politice, care amenință poporul nostru prin focul de luptă a partidelor straine numai prin intrarea partidului nostru național în activitate să va putea delătura și împiedeca, considerând că aceasta e calea mai potrivită, de a educa poporul politicește imunizându-l față cu străinii seducători;

consideră că numai astfel să poate desminti real în fața lumii întregi falsul susținut de actualii guvernanți, că poporul românesc n'ar consimți cu scopurile politice ale conducătorilor săi, ci în marea sa majoritate ar aproba nedreptățile ce i-se fac, și considerând că numai așa vom delătura pedeca, care nelegal și volnicește s'a pus în calea organizării temeinice a partidului național precum și în calea funcționării libere a organelor acestui partid:

Conferința delegaților români ai cercurilor electorale din țările de sub Coroana Ștefan decretează prin aceasta spre realizarea programului partidului național intrarea în activitatea parlamentară a alegătorilor români în toate cercurile electorale.

IV.

În sensul ordinei de zi propunem: pentru esecutarea acestor concluze și conducerea afacerilor electorale conferința să esmită un comitet de 16, care comitet va

avea a raporta proximei conferințe despre lucrurile și activitatea sa.

Conferința aprețiează greutățile mari, cu cari a avut comitetul național a luptă în decursul ultimului deceniu, constatată că comitetul s'a degajat de datorința sa cu cinste pentru-ce își exprimă mulțumită și raportul prezentat îl ia cu mulțumită spre cunoștință în mijlocul îndelungatelor ovațiuni.

La cuvântul apoi dl *Dr. Gavril Tripon* și într-o vorbire calmă și convingătoare vorbește pentru susținerea pasivității. Recunoaște că e puternic curentul pentru activitate parlamentară cu toate acestea ține să justifice înaintea majorității punctul de vedere a minorității spre acest sfârșit se provoacă la piedecile ce stau în calea intrării Românilor în parlament, cum e legea electorală nedreaptă, abuzurile la alegeri, corupțiunile ș. a. Trece la prudenta politică care pofteste, ca tactica această de a stă pasivi, adecă de a protesta continuu contra legilor, cari se fac de noi fără noi, să se mențină și mai departe și să fie un izvor de drept, ca la ocaziuni binevenite să avem drept a pretinde, ca legile dujmănoase nouă să se abroage. Pasivitatea prezintă un popor în retragere și încă tare, activitatea îl poate arăta ca o națiune incapace de luptă. Mai este consecuența politică de a nu părăsi o tactică de luptă până ce dănuiesc aceleas împrejurări, și oratorul crede, că situația e neschimbată, deși ordinațiunile lui Hieronymi au denegat partidului ori ce drept de existență. În sfârșit e demnitătea națională, care pretinde, să fim represintați în parlament în mod demn și în număr potrivit. Cu toate acestea atât vorbitorul cât și soții de aceleas vederi, prezenți la conferință, nu vreau ruptură în partid și se supun majorității. „Ori ce s'ar hotărî, declară dl Tripon, vom rămânea ostași credincioși ai partidului.“ Dsa speră că și ceilalți membri, cari absentează azi dela conferință se vor supune hotărîrii ce se va aduce.

Oratorul a fost viu felicitat pentru chipul demn, sincer și liniștit în care a făcut aceste declarații.

După ce mai reflectează în scurt Dr. Suci, Dr. E. Pătăcean apără din nou pasivitatea și la cererea dsale se face votisare nominală. **Din 90 voturi exprimate: 78 au fost pentru activitate, 12 pentru pasivitate.**

Îndelungi ovațiuni salută acest rezultat al votisării.

După ce se enunță activitatea parlamentară se alege următorul comitet esecutiv: George Pop de Basești, Dr. Vas. Lucaciu, Dr. Al. Vajda, Dr. Teod. Mihali, Dr. Ioan Suci, Dr. Nic. Comșa, Dr. Aurel Lazar, Dr. Aurel Vlad, Dr. Aurel Cosma, Dr. Isidor Pop, Dr. Victor Bontescu, Dr. Ioan Șenchea, Dr. Victor Onișor, Dr. Ștefan Pop, Nic. Ivan și Virgil Tomici.

Se votează vechiului comitet absolutoriu și apoi se cetesc câteva telegrame sosite dela Zlatna, Brașov, Bogșa, Nădlac, Curtici, D.-Sân-Martin, Sânmiclăușul mare etc.

Înaintea de inchiere asesorul Ivan, în avântate cuvinte exprimă preș. G. Pop mulțumita conferinței pentru convocarea și conducerea ei, cum și pentru zelul ce a dovedit totdeauna în afacerile naționale.

Sedința se încheie după 7 oare sara.

Cine a fost la Sibiu?

Dăm în următoarele conspectul delegaților, cari au luat parte la conferență:

Comitatul *Cenad*: Aurel Petroviciu și Nicolae Chicin.

Brașov-orăș: Dr. Nic. Vecerdea, protop. Vasile Voina.

Comitatul *Sătmar*: Dr. Vasile Lucaciu, Dr. Teofil Dragoș, George Achim, Augustin Dragoș, Dr. Victor Nilvan.

Comitatul *Selagiu*: George Pop de Băsești, Andreiu Cosma, Dr. George Pop.

Comitatul *Alba inferioară*: A. C. Domșa, Dr. Iuliu Maniu, Dr. Laurențiu Pop, Dr. Vasile Fodor, Petru Popoviciu, protop., Dr. G. David, Ioachim Totoianu, Ariton M. Popa, Nicolae David.

Ocna Sibiului: Dr. Octav. Rusu, Dr. Dumitru Ștefan.

Comitatul *Timiș*: Dr. Aur. Cosma, Dr. G. Adam. Vichente Pop avocat, Dr. Iuliu Coste, George Breban, Ioan Pepa, protopop, Vincențiu Pirtea, Nicolae Martinovici.

Comitatul *Carăș-Severin*: Dr. Isidor Pop, Virgil Tomiciu, Dr. Cons. Manea, Dragutin Milcoviciu.

Comitatul *Torontal*: Dr. Epaminonda Lucaciu, Dr. Ales. Birescu, Vincențiu Petroviciu.

Comitatul *Hunedoara*: Dr. Aurel Vlad, Dr. I. Margitta, Dr. Iustin Pop, Dr. Străitariu, Vasile Damian, Dr. Ioan Papp, Dr. George Dubleş, Vasile C. Osvadă, Dr. Gavriil Suciu, Isidor Saturn, Dr. Victor Bontescu.

Sibiu-orăș: Dr. Liviu Lemenyi, Dr. Ilie Beu, Dr. Lucian Borcea, Nicolae Ivan, T. V. Păcățan, L. Tritean.

Comitatul *Sibiu*: Sergiu Medean, Zevedeiu Murășian, Dr. G. Măcelariu, Dr. Ioan Stoica, Dr. Nicolae Comșa. I. Banciu, Dumitrie Comșa și Ioan Petrișor.

Com. *Solnoc-Doboca*: Dr. Teodor Mihalyi, Dr. Al. Vaida-Voevod.

Comitatul *Bistrița-Născud*: Ciril Deac, vicariu, Dr. V. Onișor, Dr. Gavriil Tripon.

Comitatul *Târnava-mică*: Dr. Romul Boila.

Comitatul *Coșocna*: Dr. A. Pop, Iuliu Coroian.

Comitatul *Arad*: Dr. Șt. C. Pop, Dr. Cornel Iancu, Ioan Russu-Șirianu, Mihaiu Veliciu, Procopie Givulescu, George Turic, Augustin Beleş, Dr. Ioan Suciu, Dr. Dumitru Popoviciu, Dr. Dumitru Barbu, Dr. Liviu Tămășdan, Petru Rusu, Dr. Aurel Grozda.

Comitatul *Făgăraș*: Dr. Iancu Mețianu, Dr. I. Șenchea, Dr. T. Popescu, Nic. Borzea, Dr. Octavian Vasu.

Comitatul *Turda-Arieș*: Dr. G. Popescu, Dr. E. Pătăcean, Iuliu Vlăduțiu, Dr. Valer Moldovan, Ioan Boer, Mariu Elecheș.

Comitatul *Bihor*: Dr. Coriolan Pap.

Presă a fost reprezentată foarte bine, anume: „*Gazeta*“: prin T. H. Pop, „*Telegraful*“: T. V. Păcățianu, „*Unirea*“: Aurel C. Domșa, „*Drapelul*“: Dr. Tib. Brediceanu, „*Libertatea*“: Vas. E. Moldovan, „*Răvașul*“: Dr. I. Giurgiu și „*Poporul român*“: Dem. Birăuț.

Afară de aceea un public numeros, care în ședința de după amiază a umplut logele, galeria și toate locurile din vasta sală.

APEL cătră alegătorii români!

Resimțind puterea dorinței D-Voastre, de a vă fi înșivă făuritorii sortii în înțelesul legilor și al constituțiunei țării, alegându-vă înșivă bărbații, cari să dea glas voinței D-Voastre în parlamentul țării; resimțind că puterea aceasta a dorinței este isvorită din însași puterea de viață a D-Voastre, a poporului românesc, — conferența electorală a delegaților români ținută la 10 Ianuarie st. n. în Sibiu, a dat ascultare dorului D-Voastre și a decretat, ca alegătorii români să iee parte activă la alegerile dietale ce se vor ține în țara întreagă, începând din 26 Ianuarie st. n. a. c. Cunoașteți D-Voastre cauzele, că înainte vreme alt sfat vi s'a dat din partea conferințelor electorale române, cu privire la alegerile dietale, sfatul abținerii dela acele alegeri; știți D-Voastre bine cumpăn și prigonirile începute contra noastră și măsura puterii noastre din trecut, dar vremea trece și fața lumii se schimbă și: dacă slabi am fost, ne-am întărit, dacă neîncrezători am fost, conștiința puterii ne-a redat încrederea, dacă împrăștiati am fost, dorul binelui obștesc al neamului iarăși ne-a adunat!

Greutățile noi trebuie să ni-le ușurăm, durerile noi trebuie să ni-le lecuim, și a noastră e datorința să ne scăpăm de năcazuri!

Legile țării ne dau puțința să ne alegem deputați dietali după dorul inimei noastre și tot legile țării dau dreptul acestor deputați să dea glas în casa țării durerilor, dorințelor și plângerii noastre.

Bateți și vi se va deschide!

Ca să câștigăm drepturi, trebuie să ne folosim și să ne știm folosul de cele pe cari le avem.

Cum va fi purtarea D-Voastre la alegeri, așa vă vor fi deputații; și cum vor fi deputații, așa se vor făuri legile și așa vă va fi ușurarea!

Acum, când soartea neamului este depusă în mâinile D-Voastre, dați-vă bine seama, că având puțința, să aveți și puterea, ca soartea neamului spre bine s'o îndreptați!

Puterea e în mâinile D-Voastre, nădejdea e în mâinile tuturor, implinirea e la Dumnezeu!

În conștiința puterii și în puterea nădejdii, sfatul ce noi vi-l dăm e următorul:

1. Constituiți-Vă neamănat pentru fieștecare cerc electoral în comitete electorale executive.

2. Dați-Vă votul singur aceluia, despre care sunteți încredințați că vă înțelege păsurile și vrea și poate să vă lecuiască relele, și cine te-a înțelege mai bine, ca fratele tău, și cine ți-a vrea mai mult binele, ca sânge din sângele tău?!

3. Bine cumpănind trebuințele neamului în general, ținem de lipsă, ca deocamdată pentru următoarele cercuri să vă recomandăm drept candidați astfel de bărbați, a căror trecut și prezent e garanță pentru binele poporului.

Candidații partidului național român.

Vintul-de-jos: Dr. Iuliu Maniu.

Ighiu: Dr. Alex. Vaida-Voevod.

Boroșineu: Dr. Ioan Suciu.

Iosășel: Petru Truța.

Chișineu: I. Russu-Șirianu.

Radna: Dr. Vasile Lucaciu.

Șiria: Dr. Ștefan C. Pop.

Pecica: Dr. George Popa.

Făgăraș: Dr. Ioan Șenchea.

Arpașul-de-jos: Dr. Octav. Vasu.

Dobra: Dr. Aurel Vlad.

Baia-de-Criș: Vasilie Damian.

Hațeg: Dr. Gavriil Suciu.

Deva: Dr. Aurel Vlad.

Orăștie: Dr. Ioan Mihai, eventual

Dr. V. Bontescu.

Sasca-montană: Dr. Aurel Vlad.

Făget: Coriolan Bredician.

Rittberg: Ioan Pepa.

Trăscău: Dr. Vasile Fodor.

Cristian: Dr. Nicolae Comșa.

Ocna-Sibiului: Dr. Aurel Cosma.

Ileanda-mare: Dr. Teodor Mihali.

Iclodul-mare: Dr. Ioan Kerekes.

Șomcuta-mare: Dr. Teofil Dragoș.

Lăpușul-ung.: Dr. Vasilie Lucaciu.

Meghieșul-aurit: Dr. Andreiu Doboși.

Cehul-Silvaniei: George Pop de Băsești.

4. Celelalte cercuri le lăsăm la buna D-Voastre chibzuială, candidând bineînțeles astfel de bărbați, despre a căror capacitate și bună credință sunteți convinși; aducând aceasta neamănat la cunoștința comitetului permanent electoral.

5. Pentru toate afacerile electorale, aveți să vă adresați comitetului electoral executiv, cu adresa: Dr. Aurel Vlad, Orăștie, Szászváros.

6. În cercuri unde sunteți în minoritate, dar interesele D-Voastre coincid cu interesele naționalităților conlocuitoare, Vă recomandăm să vă dați voturile D-Voastre pentru candidatul naționalist, pe care în

TELEGRAMĂ

„Nou Etablissement“

Un deposit de tot soiul de vesminte pentru domni și doamne, făcut din cele mai bune stoffe și după croiala cea mai modernă, cea mai cu gust, și cea mai trainică.

Fiecare, care vrea să cruce să caute a se convinge despre prețurile foarte moderate și despre trainicia marfei.

☉ **Cu bani puțini marfă bună** ☉

trimite numai

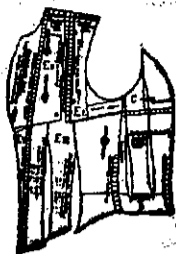
Hala Vieneză de vânzare

din Medieș (Medgyes)

strada Farkas Nr. 1.

(lângă Farmacia Folberth).

(44) 6-6

marca fabriciei

De mare însemnătate pentru Dame!

Fie care P. S. Dómnă își pôte însa-și pregăti cu o ușurință de neînchipuit

== talia sa după orî ce modă ==

cu ajutorul aparatului de croit talie pentru dame

inventat de **Anton Guschelbauer**. A fost censurat de academie și poșede nenumărate scrisori de recunoștință.

Iși are patenta și e scutit prin lege în toate statele culte.

☉ ☉ ☉ **Prețul unui aparat e 3 oor. franco rambursat.** ☉ ☉ ☉

== Se caută agenți ==

== Prospecte să trimit la cerere gratis ==

Cu toța stima:

Antal Guschelbauer.

Sopron.

17 (23 52)

Cărți ce să pot căpeta în Libraria Seminarială.

Floricele de câmp, de A. C. Domșa	1.—
Cântece, Sabo	1.—
Visuri trecute. Ciura	1.—
Studii și Biografii. Dr. I. Rațiu	2.—
Geniul pustiu, Eminescu	2.—
Drumuri și orașe, Iorga	2:50
Poesii de Alexandri	3.—
Teatru I. H. Alexandri á 1.50	8.—
Vers și proză Alexandrescu	1:25
Novela A. Brătescu-Voinesci	1:50
Liter. pop. Eminescu	1:50
Clocoii N. Filimon	1:50
Legende și basme Ispirescu	1:50
Povești, I. Creangă	1:50
Vorbe înțelepte A. Popoviciu	1:50
Vatra Părăsita Slavici	2.—
Din Bătrâni	2:50
Eminescu și Coșbuc de Alexandru Ciura	1.—
Limba Română poporană și Dialectul Sicilian, de Alesiu Vicin	1.60
Ierarhia Românilor din Ardeal și Ungaria de Dr. Augustin Bunca, Prețul 3 coroane.	

Biblioteca Minervei 22 nr. fie care număr 15 fil.

La expozițiunea milenară din Budapesta de la 1896 premiat cu medalia cea mare.

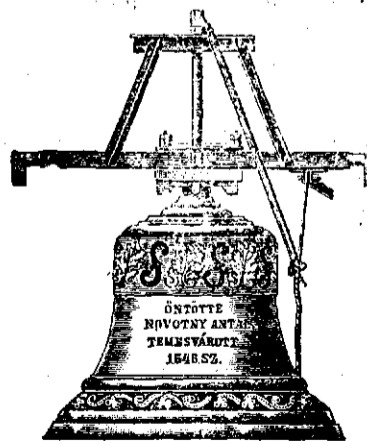
Turnătoră de clopote și fabrica de scaune de fer
— pentru clopote a lui —

Antoniou Novotny

== în Timișoara-Fabrie ==

(22) 19-52

se recomandă spre pregătirea clopotelor nouă, pe cum la turnarea de nouă a clopotelor stricate, mai de parte spre facerea de clopote întregi armonioase, pe lângă garanție pe mai mulți ani, provădate cu ajustări de fer bătut, construite spre a le întorce cu ușurință în orî ce parte, în o lature prin aceea ce sint mântuite

== clopote găurite ==

de mine inventate și mai de multe ori premiate, cari sint provădate în partea superioară — ca violina — cu găuri după figura S și pentru aceea au un ton mai intensiv, mai adânc, mai limpede, mai plăcut și cu vibrarea mai voluminoasă, de cât cele de sistem vechi, așa, că un clopot patentat de 327 kg. este egal în tonul unui clopot de 461 kg. făcut după sistemul vechi. Mai de parte se recomandă spre facerea scaunelor de fer bătut, de sine stătător, — spre preadjustarea clopotelor vechi cu ajustare de fer bătut — ca și spre turnarea de toce de metal.

Preț-curenturi ilustrate se trimit la cerere gratuit și franco.

conșlegere cu D-Voastre vă vor propune frunțașii cercurilor respective.

7. Vă recomandăm ca și în cercurile unde sunteți în minoritate, pentru cinstea steagului, puneți-Vă candidat naționalist și afirmați-Vă dorința.

Și acum înainte cu Dumnezeu, la luptă sfântă unde bunul țării și al neamului ne chiamă!

Din ședința comitetului electoral executiv, ținută în Sibiu la 11 Ianuarie st. n. 1905.

George Pop de Băsești m. p., mare proprietar; *Dr. Vasile Lucaciu* m. p., paroh; *Dr. Ales. Vaida-Voevod* m. p., mare proprietar; *Dr. Teodor Mihali* m. p., avocat, mare proprietar; *Dr. Ioan Suciu* m. p., avocat; *Dr. Nicolae Comșa* m. p., medic; *Dr. Aurel Lazar* m. p., avocat; *Dr. Aurel Vlad* m. p., avocat, director de bancă; *Dr. Aurel Cosma* m. p., avocat; *Dr. Izidor Pop* m. p., avocat; *Dr. Victor Bontescu* m. p., candidat de avocat; *Dr. Ioan Șenchea* m. p., avocat; *Dr. Victor Onișor* m. p., avocat; *Nicolau Ivan* m. p., protopresbiter; *Dr. Stefan C. Pop* m. p., avocat; *Virgil Tomici* m. p., proprietar.

Răspuns Dlui D. („Gazetei“). La răspunsul din Nr. 51—1904 al Unirii, *Gazeta Transilvaniei* reflectează în Nr.ii: 284 și 285—1904, într'un articolu sămnat cu litera D. Domnul D. se profesază român gr.-cat. în faptă însă își permite aserțiuni contrari credinții și învățaturii sîntei noastre biserici. Așa spre es. vorbește despre schimbarea dogmelor conform cu spiritul timpului, despre primirea iurisdicțiunii preoțești din mîna patronului poate calvin san jidan, și bogatelizează scopul principal al bisericii, mîntuirea vecinică a fiilor săi, ba pune în discușiune, ca să nu zic că neagă divinitatea religiunii noastre. Să mai amintesc apoi oare, că clerului inferior îi denegă aptitudinea de a promova mîntuirea vecinică a credincioșilor săi, iar pe clerul înalt îl prezentă ca usurpator al drepturilor avute de mireni dela începutul bisericii creștine?

Pe temeiul acesta și în tonul acesta nu pot discuta cu un greco-catolic. Amăsurat constituțiunii sîntei noastre biserici mireni, fie de condițiune cât de înaltă, sunt fii, iar episcopii și preoții părinții lor sufletești, și apoi e vai de familia, în carea fiii vorbesc despre părinții lor în tonul, în care Domnul D. vorbește despre clerul și capii bisericii sale. Dar trebuie să merg și mai departe și să zic, că dacă Domnul D. intenționat să pune în contrast cu învățatura bisericii noastre, prin faptul acesta renunță la drepturile de membru al ei, prin urmare și la dreptul de a lua parte la discușiunea despre lărgirea sau înlărgirea sferii de drept a chematului mirean în administrarea averilor bisericesti și în supraveghierea școalelor noastre.

Dacă Domnul D. va continua a rămănea pe temeiul, pe carele s'a pus, nimic nu mai am de zis; însă dacă va accepta temeiul indicat de mine, sum gata să intru în dis-

cușiunea tuturor cestiunilor sulate de Dsa, chiar și cu risicul că din nou îmi va gratifica lipsă de logică, sofistărie și alte epitețe adornante, pe cum a făcut-o în articolul indicat.

Am luat peana în mîna, când am crezut, că am dorința să apăr biserica de o nedreptate, ce i-s'a făcut, și o voi lua din nou, dacă voi vedea, că pot să-i aduc servicii, fie cât de mici deocamdată însă cred, că discușiunea în tonul început de Domnul D. e spre scăderea vazei bisericii noastre.

V.

AYIS!

Alegerile de deputați în comitatul Alba inf. sunt statorite pe Joi în 26 crt. Suntem siguri că toți Românii de bine se vor prezenta la urnă votând pentru candidații partidei naționale române. Să dovedim lumii, că suntem conștii de demnitatea noastră națională!

Redacția doarește

An nou fericit!
tuturor colaboratorilor și cetitorilor săi.

Noutăți.

Răscumpărarea fel'citarilor. Am primit drept preț la răscumpărarea felicitărilor de anul nou pentru masa studenților: I. M. Moldovan, 10 cor., Dr. Aug. Bunea, 5 cor., Gavril Pop, 2 cor., Ștefan Pop, 4 cor., I. Br. Hodosiu 10 cor., Ioan Maior 2 cor., Pop Nicolae 1 cor., D. Radeș, 2 cor., George Muntean 2 cor., Dr. Eugen Solomon, 2 cor., Eugen Pantea, 2 cor., Aug. Caliani, 2 cor., Ioan Fodor, 2 cor., Gavril Precup, 2 cor., Iac. Domșa 2 cor., Victor Muntean 1 cor., Aurelia F. n. Solomon, 3 cor., Leontina P. Măcelariu Blaj, 2 cor., Dr. Ioan Raț, 2 cor., Iosif Lita, 3 cor., Alexiu Pop, 1 cor. Dr. Eug. Bran, avocat Teaca. 5 cor. — Pentru fondul Subsidiar al preoților am primit dela: Moise Brumboiu, Tohanul-vechiu 3 cor., Iosif Lita, Iclod 3 cor. Vas. Smigelschi, Sâncel 1 cor. Aurel C. Domșa, Blaj 3 cor.

Dela Almașu-mare ni se scrie următoarele: Concertul tinerimei (țărene) române din Almașu-mare, aranjat în favorul bisericii din loc s'a ținut în 9 Ianuarie, a treia zi de crăciun sub conducerea și după multe osteneți al tînarului învățator Vasilie Idu. Al

doilea an decând acest tînar însuflețit de misiunea sa sfântă o implinește în Almaș cu multă pricepere, și iubire adâncă; — și multe osteneți a lui fură remunerate în sara din 9 Ianuarie, prin expresiunea atragerii tinerimei și a poporeniilor, cari îl chiar adoară, prin mulțumita de vorbe al mai marilor sei, lauda publicului adunat, și venitul îndestulitor. — Cam trei sute de oameni între ei câțiva poporeni frați unguri, și câteva familii române inteligente, chiar și din jur s'au strimtorit în sala mică, un număr mare al veniților în celelalte odăi a școalei, alta mulțime la care nu mai ajunse loc nicăiri până tîrziu sara s'gribură în ocolul școalei ca să se poată delecta batăr în auzul corului tinerimei. Corul a cântat foarte bine, mai ales piesa „Pe crengi de soc.“ Piesele teatrale erau bine alese, și bine predate. Dintre reprezentanții cei mulți m'am însemnat pe cei cari și-au jucat rolul mai bine, dintre fete: Maria Petran, o fată draguță isteată, cu o voce de sopran strălucitoare de raritate, care și în pieza „Sărăcie lucie“ reprezenta pe Veselina. Dintre feciori: Nicolae Stranți în pieza „Sărăcie lucie“ era partnerul potrivit al Veselinei, iar Ioan Igna pe Viliga l-a reprezentat nimerit. Ioan Țap în pieza „Păcate“ și-a jucat rolul bun, cu pricepere rară, iar Ice Mathei a dat admirabil și moderat un jidov, ei doi au și fost poftiți prin aplauze de două ori pe bîna. Pavel Cosma s'a distins în declamațiune, Ioan Bărar prin vorbire. La rugarea mai multora pieza „Otrava de hirciogi“ s'a repetat, fiind încă odată predată în auzul trecut, în care Nicolau Șuteu s'a distins ca și calfa de cizmaș. Și când s'a sfârșit concertul reușit tinerimea însuflețită încunjura pe tînarul învățator, exprimându-și dragostea prin mulțumită și strigăte de: să trăiească dl învățatorul „nost“ tot între noi! Declarațiunea aceasta al iubirei era cu atât mai mișcătoare căci s'a lătit vestea, că tînarul învățator fu distins cu invitare la o școală din centrul României, la care el cu abnegațiunea rară a persoanei sale răspuse că lipsa e mai mare aici, și a rămas între noi.

Constituire. Societatea Română Academică Sociat Literar *Ourmen Syeva*, din Graz, și-a constituit noul comitet pre anul adm. 1904/5 astfel: Alexandru Dobrescu st. med. președinte. Demetriu Cîltău stud. acad. com. secretar Ioan Slavu stud. med. cassar și bibliotecar.

Masa studenților. Domnișoarele *Iulia* și *Claudia Moldovan* și Doamna *Leontina Pop n. Moldovan* din Bozias, au dăruit mesei studenților dela gimnaziul nostru suma de 20 cor. întru amintirea repauzărilor părinți și unchi Vasiliu, Susana și Isăia Moldovan, iar dl *Ioan Anca* din Subpădure 10 coroane întru amintirea repauzărilor părinți.

Firma românească a Dui Pascu din Fiume (a se vedea mai jos) posedă toate garanțele unei firme solide și de bun pume. O recomandăm pulicului român să o sprijinească cu toată căldura.

Neorolog. *Cornelia Chirilă*, după lungi suferințe și-a dat nobilul ei suflet, în floarea vieții, Miercuri în 11 Ianuar 1905, la 6 oare p. m. lăsând în doliu pe mama-i vădăvă și 5 frați. Condolente sincere.

Odihneasă în pace!

Posta redacțiunii.

„La cununie“ nu se poate publica. Aveți idei frumoase, dar nu le știți îmbrăca ca să atragă și deștepte atenția cetitorilor.

Delarupe. A sosit, va urma în numărul viitor V. P. Zilele acestea veți primi scrisoare privată ca răspuns la întrebările ce ne faceți.

I. I. Aș dori mult să nu insistați pentru publicarea celor trimise, nimic nou.

Editor și redactor răspunzător:

Aurel C. Domșa.